

Allakkiaq Notat

Kalaallit Nunaanni tinguklut aseruuttoorneq hepatitis B anigorneqarsinnaanngitsoq

Tunuliaqutaasooq

Hepatitis B tassaavoq tinguklut aseruuttoorneq virusimik patsiseqartoq, nunasuarmi tamarmi peqqissutsikkut annertuumik ajornartorsiutaasooq. Annertunerusumik ersiuteqarani nappaatigineqarsinnaavoq, sivisuumilli nappaatigisimagaanni anigugassaajunnaarsinnaavoq, tinguluutinngorsinnaalluni tingukkullu kræfteqalissutaasinnaalluni. Hepatitis B atoqatigiinnikkut, aak aqutigalugu, inuttut attaveqatigiinnikkut tuniluuttuuvoq, naartunermut erninermullu atatillugu meeraq tunillanneqarsinnaalluni. Tuniluunneq pitsaaliuinikkut ilaatigut akiuussuserneqarnikkut pitsaalineqarsinnaavoq. Virusimut nakorsaati atorlugit aamma nakorsaasoqarsinnaavoq, taakkuli iluaqutaavallaanngillat.

Naggueqatigiinni Inunni taamatuttaarlu nunatsinni hepatitis B sumiiffinni aalajangersimasumi nappaalassutaavoq, nunatsinnilu sumiiffiit ilaanni sionnatigut taama nappaatillit 29 %- it missaanniissimallutik. Nunatsinni innuttaasuni hepatitis B pitsaaliniarlugu hepatitis B-mut akiuussutissaq meeqqanik akiuussutissiisarnernut ilanngullugu 2010-mi atuutilersinneqarpoq, 1992-imiilli naartusunik misissuisarneq meeqqanillu arnaat tunillatsissimasunik akiuussutissiisarneq aallartinneqarpoq.

Allakkiamik matuminnga suliaqarnermi siunertaavoq nunatsinni innuttaasuni nappaatip qanoq annertutigisumik atugaaneramik, tamatumunngalu akiuussutissiisalnissap meeqqanut akiuussutissiisutaasartunut ilanngunneqarnissaata pingaaruteqassusaanik naliliinissaq. Ukiumikkut agguataarsimanerat nunallu immikkoortuini assigiinngissutaasut pillugit misissueqqissaarnerit ilapputaaq.

Periuseq

Allakkiami misissuinerit inernerit Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi aaviisarfimmit ukiuni tallmani - 2018-imi januaarip aallaqqaataaniit 2022-ip naggataanut- paasissutissanik katersanik tunngaveqarput. Misissuinermit inuit 17.176-it peqataapput misissukkallu katillugit 42.789-iullutik. Misissuineq tassaavoq HBsAg-mik taaneqartartoq, HIV-mut aamma syfilisimut misissuinermit ilaqartoq. HBsAg-mi hepatitis B-mik tunillatsissimanerup paasiniarnissaa siunertaavoq. Misissuineq pingaarnertut naartusunik misissuinerit ingerlanneqartarpoq kiisalu kinguaassiuutitigut allanik nappaateqarsimasunut neqeroorutit ingerlanneqarluni.

Misissuinerit inernerit

Tabelimi tulliuuttumi ukiuni tallmani misissukkanit 42.789-init nassarfiusut takuneqarsinnaapput.

Brevdato: 09-07-2023
Sags nr. 2023 - 18743
Dok. nr. 23182214

Postboks 120
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Rækkefølge af positiv test	Antal af positive
Efterfølgende positive test	605
Første positive test	305
Positive i alt	910

Tabeli 1. Inuit assigiingitsut 305-it akornanni nassarfiusut 910-usut tabelimi takuneqarsinnaavoq.

Nunatsinni hepatitis B-ip qanoq atugaatiginera eqqortoq aalajangerniarlugu, misissuinermi inuit tamarmik ataasiaannarlutik ilanngunneqartarnissaat pisariaqarpoq. Tabelini tulliuuttuni misissueriaatsit assigiingitsut marluk atorneqarput. Tabelimi saamerlermi nassaarfiuneq siulleq nalunaarneqarpoq talerpiulli tungaani nassaarfiuneq kingulleq/nutaanerpaaq kisimi ilanngunneqarluni.

Første positive test		Nyeste positive test	
Aldersgrupper	Antal positive	Aldersgrupper	Antal positive
0-4 år	1	10-14 år	1
10-14 år	1	15-19 år	3
15-19 år	9	20-24 år	9
20-24 år	20	25-29 år	10
25-29 år	22	30-34 år	12
30-34 år	16	35-39 år	20
35-39 år	24	40-44 år	26
40-44 år	23	45-49 år	18
45-49 år	24	50-54 år	49
50-54 år	59	55-59 år	46
55-59 år	45	60-64 år	35
60-64 år	29	65-69 år	18
65-69 år	16	70-74 år	8
70-74 år	9	75+ år	8
75+ år	7		
Hovedtotal	305	Hovedtotal	263

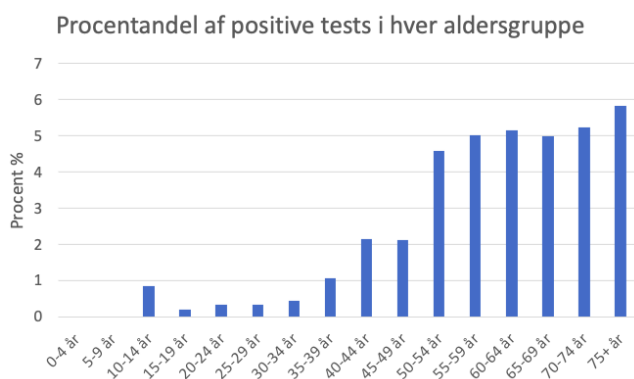
Tabeli 2. Misissuinerit nassaarfiusut assigiingitsumik naatsorsukkat. Tabelimi saamerlermi minnerpaamik ataatsimik nassaarfiusut tamarmik ilaapput. Tabelimi talerperlermi misissukkami kingullermi nassaarfiusut kisimik ilaapput.

Qulaani tabelini aalajangerneqartutut immikkoortuni taakkunani marlunni nassaarfiusut 42-it assigiingissutaapput. Nappaatip atugaanerani naatsorsuinermi nassaarfiusut tamarmik 1,77%-iupput, taamaallaallu kingullermi/nutaanerpaami nassaarfiusut 1,52%-iullutik. Pineqartut siulliit kingorna ataatsimik arlalinnilluunniit nassaarfiunngitsunik ilaqarput. Ataatsimik arlalinnilluunniit nassaarfiunngitsut nassaarfiusullu katillugit 50-iupput, naatsorsukkalli sinnerini taamaallaat ataasiakkaat kingullermik mississortinneri ilanngunneqarput. Tamanna nappaatip piffissami aalajangersimasumi innuttaasuni atugaanerani takutitsilluarnerunerani, kiisalu misissortinnerup nassaarfioreerluni kingorna nassaarfiunnginnerata, misissuinerup nalorninarqarnerani patsiseqarsinnaanerani imal. HBsAg -ip timimiikkunnaarsimanerani tunngavilersorneqarpoq. Virus tassanngaannaq peerussinnaavoq. Piffissami minnerpaamik ataasiarlutik nassaarfiusut katillugit 311-iupput. Taakku akornanni 124-it ataasiinnarmik nassaarfiupput, sinnerili marluk 20-illu akornannik nassaarfiullutik (misissuinerit agguaqatigiissillugit 4.2).

Ukiut

Ukioqatigiiaanut agguataarineq, ukiunik tallimanik akunnilerlugu ilusilerneqarpoq. Ukioqatigiiaani nassaarfiusut nassaarfiunngitsullu, nassaarfiusoq kingullerpaaq/nutaanerppaaq kisimi ilanngunneqarluni, amerlassusaat ataani tabelimi takutinneqarput. Sanileriaani ammukaartuni kingullerni, ukioqatigiiaani tamani misissuinerni nassaarfiusut procentinngorlugit naatsorsorneqarput. Takussutissiami talerpiup tungaaniittumi ukioqatigiiaani tamani misissuinerni nassaarfiusut procentinngorlugit takutinneqarput.

Aldersgrupper	Negative	Positive	%-andel
0-4 år	31	0	0
5-9 år	22	0	0
10-14 år	116	1	0,85
15-19 år	1594	3	0,19
20-24 år	2542	9	0,35
25-29 år	2942	10	0,34
30-34 år	2659	12	0,45
35-39 år	1840	20	1,08
40-44 år	1187	26	2,14
45-49 år	828	18	2,13
50-54 år	1019	49	4,59
55-59 år	872	46	5,01
60-64 år	645	35	5,15
65-69 år	342	18	5
70-74 år	145	8	5,23
75+ år	129	8	5,84

Takussutissiaq 1. Ukioqatigiiaani misissuinermi HBsAg-mik nassaarfiusut.

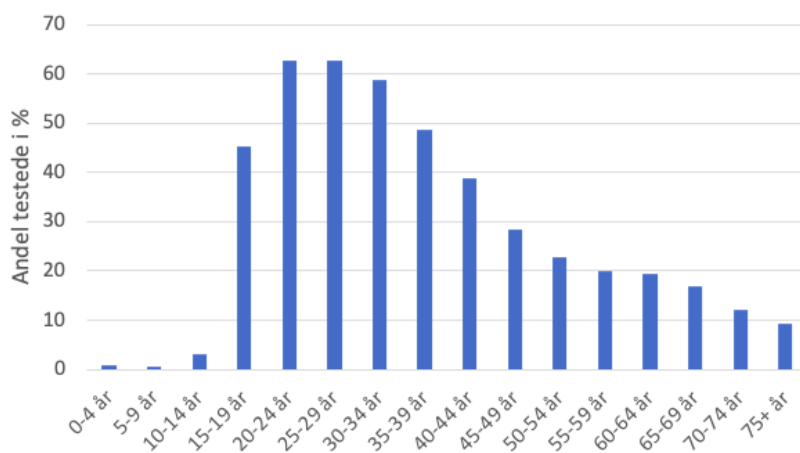
Tabeli 3. HBsAg-ip ukioqatigiiaani atugaanera.

Qulaani tabelimi takussutissiamilu hepatitis B-mut misissuinerni nassaarfiusut ukioqatigiiaanut agguataarneranni, taamaaliartorneq ersarissiq takuneqarsinnaavoq.

Ukioqanngitsuniit qulaaluanik ukiullit nassaarfiunngillat, tamatumalu kingorna nappaatip atuganera annertusilluni. 50-it 54-illu akornanni ukiulinniit nappaatip atuganera assigiangaatsiarluni 5%-it 6%-illu akornanniippoq.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissartarfimmit 2020-imi ukiup agguataarnerisa aappaanni paasissutissat pissarsiarineqartut aallaavigalugit, ukioqatigiiaanit tamanit misissukkat, ataani tabelimi takutinneqarput. Tassani 15-iliinissaq sioqqullugu ikittuinnaat misissortissimanerat takuneqarsinnaavoq, 20-illi 34-illu akornanni ukiulinni 60%-it pallillugit misissortissimallutik.

Andel testede i hver aldersgruppe

Takussutissiaq 2. Ukioqatigiigiaani assigiinngitsuni hepatitis B-mut misissortissimasut.

Nunap immikkoortuinut agguataarsimanerat

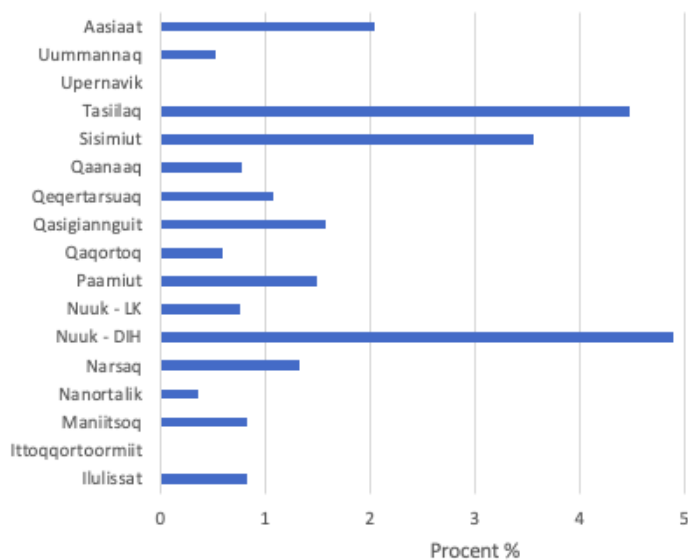
Hepatitis B-ip nunatsinni nunap immikkoortuinut agguataarsimanera tabelimni takussutissiamilu takutinneqarpoq.

Ataani Dronning Ingridip Napparsimmavissuata nappaammik nassaarfiunerata annertoorujussuunera takuneqarsinnaavoq, Napparsimmavissuarli nuna tamakkerlugu napparsimmaviummat, paasissutissat taakku, nunap immikkoortuini misissueqqissaarnermi atorineqarsinnaanngillat. Tamatuma saniatigut nappaatip Sisimiuni 3,56 %-iulluni Tasiilamilu 4,48%-iulluni atugaanerpaanera takuneqarsinnaavoq.

Ataani takussutissiami illoqarfinni tamani- illoqarfimmi pineqartumi inuttussuseq aallaavigalugu- paasissutissallu Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfimmi 2020-imi ukiup avinnerisa aappaanni (piffissap qiteqqunnerani) kisitsisit tunngavigineqarlutik, misissorneqartut agguataarsimanerat takutinneqarpoq. Nuummi, Aasianni Qaanaamilu 35%-it pallittut misissorneqarsimanerat, takussutissiami takutinneqarpoq.

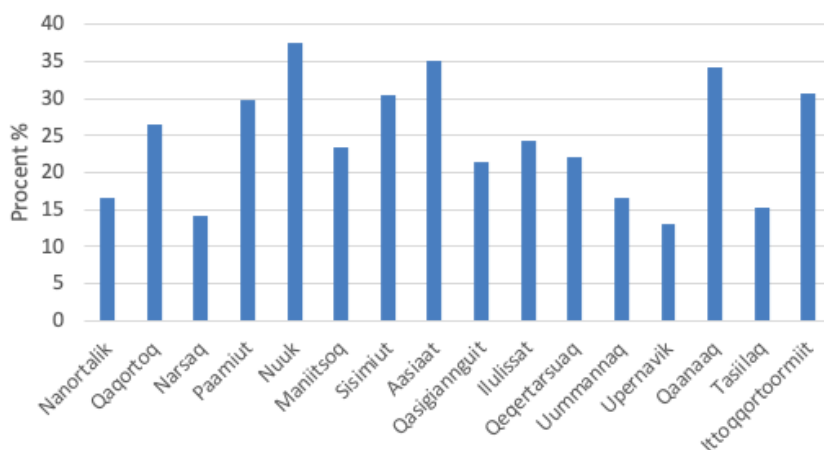
Lokalitet	Raske	Smittede	Procent %
Ilulissat	1216	10	0,82
ittoqqortoormiit	105		0
Maniitsoq	723	6	0,82
Nanortalik	275	1	0,36
Narsaq	222	3	1,33
Nuuk - DIH	993	51	4,89
Nuuk - LK	6978	53	0,75
Paamiut	394	6	1,5
Qaqortoq	845	5	0,59
Qasigiannuguit	250	4	1,57
Qeqertarsuaq	183	2	1,08
Qaanaaq	256	2	0,78
Sisimiut	1843	68	3,56
Tasiilaq	405	19	4,48
Upernavik	359		0
Uummannaq	376	2	0,53
Aasiaat	1490	31	2,04

Geografisk fordeling af hepatitis B i Grønland

Tabeli 5 takussutissiarlu 3. Nunap immikkoortuinut agguataarneqarnerat

Andel testede

Takussutissiaq 4. Innuttaasuni misissorneqartut amerlassusaasa sumiiffinnut agguataarneqarnerat.

Suiaassuseq tunngavigalugu agguataarneqarnerat

Misissuinerit suaassutsimut agguataarsimanerat takussutissiami takutinneqarpoq.

Køn	Negative	Positive	Testede i alt	Andel af køn	Andel positive
Kvinde	10135	112	10247	59,8%	1,09%
Mand	6752	151	6903	40,3%	2,19%

Tabeli 6: Angutinut arnanullu agguataarneqarnerat. Misissortittuni 26-ini suaassusaat ilisimaneqanngilaq.

Misissorneqartut 60%-iisa missaasa arnaanerat takuneqarsinnaavoq, angutinili misissorneqartuni 2%-it nassaarfiupput arnallu misissorneqartut 1,09%-it nassaarfiullutik.

Isummersorneq

Paasissutissat misissueqqissaarnerni taakkunani atorineqartut oqaatigineqartut tamarmik hepatitis B-mut misissuinerupput 2018-imiit 2022-imut ingerlanneqartut. Paasissutissat amerlanernut sinniisuunerannut tunngatillugu, taama misissorneqartut immikkut toqagassamata, pissutsit ilaannut isummersortoqarsinnaavoq. Taanna pingaartumik kinguaassiuutitigut allanik nappaateqarnerup paasineqarneranut atatillugu naartusunilu atorineqartarpoq. Misissukkani arnat amerlanerullutik 60%-iupput, assigiinngissutaasup ilaatigut naartusunik misissuisarnermik nassuiarneqarsinnaalluni. Akerlianik angutit hepatitis B-mik nappaateqartut amerlanerupput. Taakku arnanut 1,09%-inut sanilliullugit 2,19%-iupput.

Takussutissiami 2-mi takuneqarsinnaasutut misissorneqartut ukiumikkut agguataarneqarnerat amerlanernut sinniisuunngilaq. Taakku 15-iliisimangitsut misissorneqarsimasut procentinngorlugit ikeqaat, 20-illi 34-illu akornanni ukiulinni 60%-it missigalugit. Takussutissiami 4-mi takuneqarsinnaasutut Nuummi, Aasianni Qaanaamilu innuttaasunik 35%-it pallittunik misissuisimmamata, Upernavimmi Narsamilu 15%-it inorlugit misissuisimmamata, nunap immikkoortuinut assigiimmik agguataasimangillat.

Qulaani pineqartoq eqqarsaatigaluaaraanniluunniit innutaasut ilarpassui (30%-it missaat) ukiumi tallimani misissuiffiusuni misissorneqarsimmamata, paasissutissat sulii amerlanernut sinniisuussagunartutut isigisariaqarput.

Hepatitis B-mut misissuinerit nassaarfiusut ukiumikkut agguataarsimanerat, tabelimi 4-mi takussutissiamilu 1-imi takuneqarsinnaasutut, pingaartumik 50-ileereersimasuni amerleriaateqarlutik, agguataarsimanerat equngassuteqarpoq. Tamatumani nassarfiusut 4%-it 6%-ingajaallu akornanniupput, akerlianillu 35-iliisimangitsuni hepatitis B-mik anigorsinnaangisamik nappaateqarnerat paasineqartuni 1%-inorlugu amerlassuseqarlutik. Taamaammatt misissortittuni nassaarfiusut agguaqatigiissinnerat paasissutissani tamakkiisuni 1,5%-iunerisa, ukioqatigiiaat akornanni allanngorarneq annertoq takutippaat. Tamatumunnga patsisaasut arlaliupput, 2010-mili meeqqanik akiuussutissiisarnernut ilanngullugu hepatitis B-mut akiuussutissiisalerneq annertuumik sunniuteqarsimasutut isigisariaqarpoq. Meeqqat akiuussutissiisalerneq sioqqullugu inunngorsimasut, aqqaneq marlunnik ukioqalernerup nalaani akiuussutissinneqarnissamik aamma neqeroorfigineqarput. 1992-imili naartusunik inoorlaanillu misissuisoqartalernala akiuussutissiisoqartalernalu aamma patsisaaqataasinnaapput. Pingaartumik inuusuttuaqqat tunillanneqartannginnerat akiuussutissiisarnernit malunnaatilimmik sunniuteqarsimanerannik isumaqarsimassaaq.

Hepatitis B-mut akiuussutissap meeqqanik akiuussutissiissutinut ilanngunneqarnera naartusunillu misissuisarneq, taakku sioqqullugit ukioqatigiinni iliuuseqartalernermi aamma ikileriaateqarsimmammata, taamaaliartornermut tamakkiisumik nassuiaataasinnaangilaq. Ilaatigut ineqarnikkut pitsanngoriaatit, inoqutigiit ikilinerat, taamaalillunilu tuniluunnerup annikillismanera nassuiaataasinnaavoq.

Nunatsinni nunap immikkoortuini hepatitis B-ip nappaataanera assigiinngitsumik agguataarsimavoq, pingaartumik Sisimiut, Tasiilaq Aasiaallu taamatukanneq isigalugit nappaat annertuumik atugaavoq (tabeli 5, takussutissiaq 3). Paasissutissat takku naapertorlugit Tasiilaq tassaavoq nunatsinni anigugassaanngitsumik hepatitis B -mik nappaateqarfiunerpaaq. Tamanna siuliini misissuinerni hepatitis B-mik nappaateqartut nunatta Kitaanut sanilliullugu Tunumi amerlanerujussuunerannik paasisaqarfiusumut naapertuuppoq.